

ВИВЧАЄМО ДЕРЖАВНУ МОВУ

Невичерпне джерело

Наши народні традиції тає у собі якісну невічність. Скільки не дивися — не надмінші — скільки б не мінувався — не намінушівся. І як же добр, що притягаються до них і наші діти!

З таким відчуттям подиша-ли ми урохи української мо-ви в Ленінській середній школі Красногвардійського району. Якщо визначити ос-новну тему уроків держав-ної мови, то відбувається вони під загальну назвою «Україно моя, Україно, я для тебе у світ живу». Мета — не тільки навчати дітей спілкуванню, а і відроджувати культурну тра-дицію українського народу.

Тому усім українським філологам школи було що показати колегам з інших наявних закладів району. Починяється все з еко-логичної стежки. Вже девять років, як у цій сільській десятирічній старан-чина вчителя та учнів вирі-зеленим куточком, що на-штарт міндендорфарку. Є в чому і галичина під назвою «Символи України».

Тут кожна ростіна — то пегемон. Степельється рясно барвінок — кетка, як у давніх лівен тупили до віль-го, що потребувало вічності, краси: народженому до сібіч, аїв довге життя мав, до весільного калечі. Але співники, легенди, повір’я, пов’язані з цією дівочинкою вічнозеленою ростискою, що символізує молодість, не ви-минаємої кохання, пам’ять, вірності, трохи згублені в часі. Проте школи розкажуть гостесі пегемону, а ще про цікаві властивості барвінку: од яких хвороб пікують ця матенка блакитна квітка.

Є в діндендорфі калечі. Капіна родів рід давав; калечі — матір: рід трима-ла. Наша Україна — теж калечі, щоб твою капличу вітер не вломив, — так калечіла матір доньку в напутті, відіджекуючи до вінца. Аби і наша капличу вітер не вломив, — хочеш промовити самим собі, бо і честь і чистість, сорість — те, що так цінували наші предки, завдає як синки на вітр...

До шкільного діндендорфу приходять і старші діти, і ма-люки, а часом просто сільські люди. Чи не тут черпають своє настінчення і учасники народного фольк-порного ансамблю під керівництвом Ніні Три-бухівської. Загалом в селі і школі, в будинках культури пов’язані з між...

найстарішими стосунками. Жодне свято, а особливі народні празники, не обходиться без посень, які дітвора знає, може сказа-ти, змальти. Простежується інша з молодих зако-мірності: діти з садочками класів, а то і з садочками, знають рідні пісні, спілкуються рідною мовою, бо цю навчав не лише вчителя в школі, а й бабусі з татусем, уда-мі. В селі багато українців, котрі не обрушили, не забули ні словів, ні пісень з традиції. Тому так вільно розмовляють українською діти і на урохах, і поза школою.

Але вернемось до районного методів дідання. Не забувається високий викла-дацький рівень та май-стерність вчителя з с. Ленінського, багато років успішно викладає українську мову та літературу зауважний Миколаїв. Діам бу-же подобається, як цо-рідить Майя Миколаївна та інші колеги.

Якщо говорить мовою спеціалістів, то до вивчення державної мови в загальній школі підходить нестандартний підхід. А почалося все з тих часів, коли було започатковано конкурс «Учитель року». Педагоги сільської школи неодноразово виходили переможцями. Та най-головніше, мабуть, в тому, що у найближчому вигравши залишилися школери — щуроку, діти з днем.

Важко сказати, чи вдалося б доснити таких усків, якби не відмінність, які робили відігрів рушник в житті вчителя. Рушники — від слова руш, вищукані, які стверджували: Сночаку, що відігрівши наші прабабусі. Сночаку — від слова рушниці, що відігрівала полотна, які відігрівали рушники мас-медиа, «примусової українізації». Мало того, діалектика рушника відігрівала макін-дівчин, — як синки на вітр...

Урок народознавства в третьому класі під назвою «На тім рушничкові». Як ж бо то майстри-вишивальниці живуть у селі! На якісні час класна кімната перетворюється в музей, якісні змінчаки пізнають, які роль відігрів рушник в житті вчителя. Рушники — від слова руш, вищукані, які стверджували: Сночаку, що відігрівала полотна, які відігрівали рушники мас-медиа, «примусової українізації». Мало того, діалектика рушника відігрівала макін-дівчин, — як синки на вітр...

Непогано. Але про вивчення державної мови у Красногвардійському районі ділане від омріяного. Жодного українського класу в юніліків не було. Отож як мамині коліска засвітила в дитині душу, то діти у школі вивчали більш доско-нало рідну мову. І це сер-йозно непокопо.

Тамара НАГАЛЮК,
с. Ленінське

РОСІЙСЬКІ МОРЯКИ Залишають ЕВЛАТОРІЮ

За повідомленнями засобів масової інформації, Евлаторію до 19 грудня повинен залишити останній російський моряк із військової частини 77115, що дислокується тут упродовж останніх сорока років. Потім морські піхотинці Чорноморського флоту розформуються. Невелика частина молодих офіцерів та прапорщиків пойде в Росію. Ті ж, хто залишиться, в Іх — переважно військові місцево передається училищу міліції. На цій території буде також розташовані підрозділи Національної гвардії України.

У стрічці використані уникальні кадри за участю С. Петрова. Вінниця, вперше демонструються кадри Куренівської трагедії 1981 року, Отже, підданам пропонується фільм про Кіїв, про малознані та прізвісні сторінки зростання України. Фільм приваблює не лише уникальними кінодокументами, прекрасною операторською роботою, а й чудовим дикторським текстом, який дає можливість увійти собі все те, що відбувається на екрани. Отже, підключаємо уяву і фантазію до відувача.

У стрічці використані уникальні кадри за участю С. Петрова. Вінниця, вперше демонструються кадри Куренівської трагедії 1981 року, Отже, підданам пропонується фільм про Кіїв, про малознані та прізвісні сторінки зростання України. Фільм приваблює не лише уникальними кінодокументами, прекрасною операторською роботою, а й чудовим дикторським текстом, який дає можливість увійти собі все те, що відбувається на екрани. Отже, підключаємо уяву і фантазію до відувача.

У стрічці використані уникальні кадри за участю С. Петрова. Вінниця, вперше демонструються кадри Куренівської трагедії 1981 року, Отже, підданам пропонується фільм про Кіїв, про малознані та прізвісні сторінки зростання України. Фільм приваблює не лише уникальними кінодокументами, прекрасною операторською роботою, а й чудовим дикторським текстом, який дає можливість увійти собі все те, що відбувається на екрани. Отже, підключаємо уяву і фантазію до відувача.

У стрічці використані уникальні кадри за участю С. Петрова. Вінниця, вперше демонструються кадри Куренівської трагедії 1981 року, Отже, підданам пропонується фільм про Кіїв, про малознані та прізвісні сторінки зростання України. Фільм приваблює не лише уникальними кінодокументами, прекрасною операторською роботою, а й чудовим дикторським текстом, який дає можливість увійти собі все те, що відбувається на екрани. Отже, підключаємо уяву і фантазію до відувача.

У стрічці використані уникальні кадри за участю С. Петрова. Вінниця, вперше демонструються кадри Куренівської трагедії 1981 року, Отже, підданам пропонується фільм про Кіїв, про малознані та прізвісні сторінки зростання України. Фільм приваблює не лише уникальними кінодокументами, прекрасною операторською роботою, а й чудовим дикторським текстом, який дає можливість увійти собі все те, що відбувається на екрани. Отже, підключаємо уяву і фантазію до відувача.

У стрічці використані уникальні кадри за участю С. Петрова. Вінниця, вперше демонструються кадри Куренівської трагедії 1981 року, Отже, підданам пропонується фільм про Кіїв, про малознані та прізвісні сторінки зростання України. Фільм приваблює не лише уникальними кінодокументами, прекрасною операторською роботою, а й чудовим дикторським текстом, який дає можливість увійти собі все те, що відбувається на екрани. Отже, підключаємо уяву і фантазію до відувача.

У стрічці використані уникальні кадри за участю С. Петрова. Вінниця, вперше демонструються кадри Куренівської трагедії 1981 року, Отже, підданам пропонується фільм про Кіїв, про малознані та прізвісні сторінки зростання України. Фільм приваблює не лише уникальними кінодокументами, прекрасною операторською роботою, а й чудовим дикторським текстом, який дає можливість увійти собі все те, що відбувається на екрани. Отже, підключаємо уяву і фантазію до відувача.

У стрічці використані уникальні кадри за участю С. Петрова. Вінниця, вперше демонструються кадри Куренівської трагедії 1981 року, Отже, підданам пропонується фільм про Кіїв, про малознані та прізвісні сторінки зростання України. Фільм приваблює не лише уникальними кінодокументами, прекрасною операторською роботою, а й чудовим дикторським текстом, який дає можливість увійти собі все те, що відбувається на екрани. Отже, підключаємо уяву і фантазію до відувача.

У стрічці використані уникальні кадри за участю С. Петрова. Вінниця, вперше демонструються кадри Куренівської трагедії 1981 року, Отже, підданам пропонується фільм про Кіїв, про малознані та прізвісні сторінки зростання України. Фільм приваблює не лише уникальними кінодокументами, прекрасною операторською роботою, а й чудовим дикторським текстом, який дає можливість увійти собі все те, що відбувається на екрани. Отже, підключаємо уяву і фантазію до відувача.

У стрічці використані уникальні кадри за участю С. Петрова. Вінниця, вперше демонструються кадри Куренівської трагедії 1981 року, Отже, підданам пропонується фільм про Кіїв, про малознані та прізвісні сторінки зростання України. Фільм приваблює не лише уникальними кінодокументами, прекрасною операторською роботою, а й чудовим дикторським текстом, який дає можливість увійти собі все те, що відбувається на екрани. Отже, підключаємо уяву і фантазію до відувача.

У стрічці використані уникальні кадри за участю С. Петрова. Вінниця, вперше демонструються кадри Куренівської трагедії 1981 року, Отже, підданам пропонується фільм про Кіїв, про малознані та прізвісні сторінки зростання України. Фільм приваблює не лише уникальними кінодокументами, прекрасною операторською роботою, а й чудовим дикторським текстом, який дає можливість увійти собі все те, що відбувається на екрани. Отже, підключаємо уяву і фантазію до відувача.

У стрічці використані уникальні кадри за участю С. Петрова. Вінниця, вперше демонструються кадри Куренівської трагедії 1981 року, Отже, підданам пропонується фільм про Кіїв, про малознані та прізвісні сторінки зростання України. Фільм приваблює не лише уникальними кінодокументами, прекрасною операторською роботою, а й чудовим дикторським текстом, який дає можливість увійти собі все те, що відбувається на екрани. Отже, підключаємо уяву і фантазію до відувача.

У стрічці використані уникальні кадри за участю С. Петрова. Вінниця, вперше демонструються кадри Куренівської трагедії 1981 року, Отже, підданам пропонується фільм про Кіїв, про малознані та прізвісні сторінки зростання України. Фільм приваблює не лише уникальними кінодокументами, прекрасною операторською роботою, а й чудовим дикторським текстом, який дає можливість увійти собі все те, що відбувається на екрани. Отже, підключаємо уяву і фантазію до відувача.

У стрічці використані уникальні кадри за участю С. Петрова. Вінниця, вперше демонструються кадри Куренівської трагедії 1981 року, Отже, підданам пропонується фільм про Кіїв, про малознані та прізвісні сторінки зростання України. Фільм приваблює не лише уникальними кінодокументами, прекрасною операторською роботою, а й чудовим дикторським текстом, який дає можливість увійти собі все те, що відбувається на екрани. Отже, підключаємо уяву і фантазію до відувача.

У стрічці використані уникальні кадри за участю С. Петрова. Вінниця, вперше демонструються кадри Куренівської трагедії 1981 року, Отже, підданам пропонується фільм про Кіїв, про малознані та прізвісні сторінки зростання України. Фільм приваблює не лише уникальними кінодокументами, прекрасною операторською роботою, а й чудовим дикторським текстом, який дає можливість увійти собі все те, що відбувається на екрани. Отже, підключаємо уяву і фантазію до відувача.

У стрічці використані уникальні кадри за участю С. Петрова. Вінниця, вперше демонструються кадри Куренівської трагедії 1981 року, Отже, підданам пропонується фільм про Кіїв, про малознані та прізвісні сторінки зростання України. Фільм приваблює не лише уникальними кінодокументами, прекрасною операторською роботою, а й чудовим дикторським текстом, який дає можливість увійти собі все те, що відбувається на екрани. Отже, підключаємо уяву і фантазію до відувача.

У стрічці використані уникальні кадри за участю С. Петрова. Вінниця, вперше демонструються кадри Куренівської трагедії 1981 року, Отже, підданам пропонується фільм про Кіїв, про малознані та прізвісні сторінки зростання України. Фільм приваблює не лише уникальними кінодокументами, прекрасною операторською роботою, а й чудовим дикторським текстом, який дає можливість увійти собі все те, що відбувається на екрани. Отже, підключаємо уяву і фантазію до відувача.

У стрічці використані уникальні кадри за участю С. Петрова. Вінниця, вперше демонструються кадри Куренівської трагедії 1981 року, Отже, підданам проп

«НА УКРАЇНУ» ЧИ «В УКРАЇНУ»?

...Сьогодні на Україні прибуває...

І далі — титул: президент, прем'єр-міністр, міністр зовнішніх справ, міністр економіки, міністр культури і т.н.

Боже мій, які тільки титуловані особи не відвідують нині нашу державу! Бо ми є демократи. В усюком разі в нелегкій борні відстоюємо це наше невід'ємне людське право. І цивілізований світ пратне спиряти нам у цьому. Але чому зарубіжні підери, відомі діячі, культурні, бізнесмени відікдають зі своїх домівок у державу Україну, а коли прибувають до нас, то ми їх вітаємо з привітами на Україну і повідомляємо так по радіо, телебаченню, в газетах! Чому у переважної більшості з нас язик не повертається скласти: «З привіздом вас, шановні пане, в Україну». Ми досі клепаємо: «на Україну». Хоча гості запрошують нас приходити до них не «на Німеччину», «на Францію», «на США», «на Австралію», «на Польшу». Вони запрошують «у Німеччину», «у Францію», «у США»!

Наши геній Тарас Шевченко закликав: «В Україні ідти, діти, в нашу Україну», «Летить в Україну», «В Україні вітак», Або ж: «було колись в Україні!», «Діялось в Україні». Можуть казати, що тут вимагали закони вірування, що було у Шевченка і «на Україні». Так, справді було, але значно менше, ніж «в Україні». І пов'язане це із глибоким змістом того, що говорив Тарас Шевченко.

Ось в одному ж тому ж вірші, написаному в Санкт-Петербурзі 1847 року, є такі рядки:

«Мені однаково, чи буде Я жити в Україні, чи ні. Чи хто згадає, чи забуде Мене в снігу на чукини! — Однаковісно мені. В неволі виріс меж чужими. І, не оплакуючи своїми. В неволі, плаучи, умру, і все з собою заберу. Малого сліду не покину на нашій славній Україні, На нашій — не свою землю!»

Звернімо увагу і замислимось: коли поет каже про Україну як про рідину матір, то він вживав «в», а коли ідеється про «нашу — не свою землю», то «на».

Примінення «на» вживається, як правило, коли мовиться про якесь географічне поняття і зовсім не державу, не країну. Справді, можна казати: «напасті на Німеччину», «на Францію», «на Італію». Так само, як і «напасті на Україну». Але щодо всіх інших держав, то «на» них не можна поспілітися, а тільки «в» них. Україна є винятком. Я б сказав, що «поселитися на Україні», все одно що «поселитися на хаті».

Розумію, як важко перевіроти багатовіковий стереотип, саме тому звертаюся до всіх українців і неукраїнців: говорімо про Україну та, як про всі інші держави світу.

Іван ВАЛЬКО.

Передплатна-96

КІДНА ШКОЛА

Колись цей журнал називався «Гадянська школа» і друкував на своїх шаплятах «сухі» і непотрібні матеріали, буд яких відвідувалися не тільки читачі, але, мабуть, і ті, хто його відав. Нині він настільки змінився і за формою, і — головне — за містом, що мені хочеться перекомендувати викладачам, керівникам шкіл, учням, а також усім, хто цікавиться будовністю свого народу, передплатити його.

У кожному номері «Рідної школи» ви знайдете цікаві дослідження з народознавства, культури, мистецтва, історії, літератури, розповіді про письменників, учительський досвід, забойті й воскресле і обов'язково художні твори.

Часопис, незважаючи на всі економічні скруті, збрізається виходити ю надалі. Його можна передплатити в будь-якому поштовому відділенні. Індекс 74422, передплатна ціна на півріччя 1 млн. 80 тис. крб.

Отож, передплатчите і чи тайте на добродорзьову «оновленій» не лише в назві часопис «Рідна школа».

Василь ЛАТАНСЬКИЙ,
вчитель української мови
Прудівської середньої школи
Советського району.

Пам'ятники України

СІЧЕСЛАВ - КОБЗАРЕВІ

Пам'ятник Тарасові Шевченкові у Дніпропетровську багато хто порівнює з вінгтонським; і там, і там поет — молодий, нахненний, готовий піднести українське слово на світові висоти. Відкрито його в центрі міста в березні 1993 року. З кінця 50-х мали великий пам'ятник на Монастирському острові на Дніпрі в парку імені Шевченка, але він був «сезонний» — взимку туди ніхто не ходив. [дею про спорудження пам'ятника в центрі подав письменник Олесь Завгородній, він писав про це в «Літературній Україні», «Дніпровській панорамі», виступав по радіо. Його підтримав січеславський «Рух». А потім і влада. Автори — скульптори В. Небоженко і К. Чеканов, архітектор В. Положай. Ось короткі довідки про скульпторів.]

Володимир Павлович Небоженко народився 6 травня 1941 р. в с. Богданівці Васильківського району Дніпропетровської обл. Закінчив скульптурний факультет Київського художнього інституту (1972). Педагог, заслужений художник України.

Костянтин Іванович Чеканов народився 8 січня 1931 р. в с. Андріївці Бердянського району Запорізької обл. Закінчив скульптурний факультет Харківського художнього інституту (1962). Заслужений художник України.

Микола ЧАБАН.

РЕЛІГІЙНІ СВЯТА

ПИЛИПІВКА

Пилипівський піст починається 27 листопада, у день святого апостола Пилипа, за шість тижнів до Різдва. Осінньо-зимового довготривалого посту — першого після збирання врожаю, потримувався ревно, постілися не лише старші суто богомольні люди, а й практично все населення, навіть діти. Ще майже недоторкані запаси солін та свіжої городини (моркви, буряків, капусті, редкі). С відсталій боронаша, крупів, бобових, олії, грибів, риби. Отож цей пост можна було пережити без хвороб. Протягом Пилипівки щаджно збиралася сир і масло на Святки й на Масницю.

Автор цих композицій — Анатолій УВАРОВ. (Севастополь).

Випуск 131-й

Білі: 16, 22, 27, 31, 32, 37, 41, 45; чорні: 6, 7, 8, 9, 19, 21, 26, 33, 39. Вигравш. 11, 1, 28 (46), 34, 43.

Білі: 28, 32, 37, 39, 42, 43, 44, 45; чорні: 10, 17, 20, 21, 24, 27, 30, 33, 35. Вигравш. 42—38, 22, 5, 30, 34.

Білі: 11, 16, 17, 21, 22, 25, 26, 31, 40, 43, 50; чорні: 1, 2, 5, 14, 23, 24, 29, 30, 32, 33, 34, 45. Вигравш. 18, 8, 7, 17, 38, 39, 23, 18, 27, 10, 44.

ПРЕДПРИЯТИЕ СТУДИО ПРОФ

ликвидируется

Все претензии принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Головний редактор
Володимир МИТКАЛІК.

Редакційна колегія: Григорій РУДНИЦЬКИЙ — заступник головного редактора; Василь БОГУЦКИЙ — відповідальний секретар; редактор відділу — Данило КОНОНЕНКО, Тамара СОЛОВЕЙ.

ПРОГРАММА ТЕЛЕВІДЕНИЯ

Понедельник, 4 декабря

УТ-1

- 15.40 «Все — всем»
- 17.10 Наше время.
- 17.15 М/ф «Аліса в Стране чудес» 1 серія.
- 17.25 Монтор.
- 17.45 Сентори.
- 18.15 «Пам'яті Ігоря Турчині».
- 18.50 Танці, танці.
- 19.15 Приватизація: оптимізм, проблеми.
- 19.30 Італіко музика.
- 19.50 Мікро Фон.
- 20.00 УТН.
- 20.15 Таворські ігри.
- 20.45 «Чорні осімнадцять».
- 21.45 Спокійної нічі, діти.
- 22.00 УТН.
- 22.40 Наше время.
- 22.45 «1 + 1». X/ф «Діти Макона» (Великобританія).
- 0.50 Експрес-інформ.
- 1.05 Программа ТВ.
- 1.15 17-річний Вітебського лята, 7 серія — «Наталя Могилевська».
- 1.55 X/ф «Я люблю тебе, априль».

ОРТ

- 6.00 Телепро.
- 8.30 ВІДОРП-95.
- 9.00 Новости.
- 9.15 «Тропіканка».
- 16.20 Вибори: программа кандидатів.
- 18.20 «Тропіканка».
- 19.05 X/ф «Доля дорога в двох» 2 серія.

УТ-2, КРЫМ-ТВ

- 9.00 Программа ТВ.
- 9.05 X/ф «Мир».
- 9.35 X/ф «Дівід» по однім зонтиком.
- 11.05 «Світанок».
- 11.35 OT «Анастасія».
- 11.55 Рінгін. Прес-клуб.
- 12.40 «Шерлок Холмс».
- 13.40 Музикальний мир.
- 13.50 Футбол як футболь.
- 14.50 X/ф «Нова».
- 15.00 X/ф «Долга дорога в двох» 2 серія.
- 16.55 Погода.
- 17.00 Спокійної нічі, малюси.
- 17.45 «Легенда».
- 18.30 «Художественная панорама».
- 19.00 X/ф «Перекрестка» — к успіху.
- 19.45 Фінансове обозрение.
- 20.00 УТН.
- 20.15 М-Бор. Обсерваторія.
- 20.45 A. Нехев, «Медведь». Спектакль.
- 21.45 Кінозал «Барбі».
- 23.15 Тріумф «Чорні осімнадцать».
- 23.35 Спокійної нічі, малюси.
- 23.55 Відеотекст.

УТ-2, КРЫМ-ТВ

- 7.00 Анонс-кліп.
- 7.05 Мир за вчера.
- 7.15 Агромагазин.
- 7.25 Анонс-сес.
- 7.45 Добре утро, Украина.
- 8.45 Експрес-інформ.
- 9.00 «1 + 1». «Чорні осімнадцать».
- 10.00 Фінансове обозрение.
- 10.15 Реальність незважомого.
- 10.50 X/ф «Діти Макона».
- 13.00 УТН.
- 13.50 Спокійної нічі, малюси.
- 14.00 X/ф «Угром-река».
- 14.50 X/ф «Секретні матеріали».

9.05 Прес-навігатор.

9.25 Шоу однокілька.

10.15 Д/ф «Диктатор».

11.25 «Санта-Барбара».

12.40 «Ліга чемпіонов». Обзор матчей.

13.45 «Санта-Барбара».

14.45 «Санта-Барбара».

15.45 «Санта-Барбара».

16.45 «Санта-Барбара».

17.45 «Санта-Барбара».

18.45 «Санта-Барбара».

19.45 «Санта-Барбара».

20.45 «Санта-Барбара».

21.45 «Санта-Барбара».

22.45 «Санта-Барбара».

23.45 «Санта-Барбара».

24.45 «Санта-Барбара».

25.45 «Санта-Барбара».

26.45 «Санта-Барбара».

27.45 «Санта-Барбара».

28.45 «Санта-Барбара».

29.45 «Санта-Барбара».

30.45 «Санта-Барбара».

31.45 «Санта-Барбара».

32.45 «Санта-Барбара».

33.45 «Санта-Барбара».

34.45 «Санта-Барбара».

35.45 «Санта-Барбара».

<p